

Beste donateurs,

In deze nieuwsbrief: Alles over onze paarden en pony's. Een schenking van een dierenbeschermingsfonds, de eindstand van de Digitale Collecte voor Dierendag en een ontroerende gift. Werk in en rond onze stallen. Indoor Friesland. De datum van de NL Doet Dag in 2023. Onze stallen in kerstsfeer en veel dank aan jullie allen.

Onze paarden en pony's

Het was prachtig herfstweer met tot ver in oktober hoge temperaturen. Onze paarden en pony's konden ook in oktober nog de wei in. Als die weideperiode voorbij is, laten we altijd mestproeven onderzoeken door de Dierenartspraktijk Dokkum. Dan wordt ook bloed geprikt bij Snuitje voor de controle of haar medicatie tegen de ziekte van Cushing nog op peil is. Karin Engelman had aangegeven dat ook **Rianne's** bloed onderzocht moest worden. Rianne had 'kussentjes' boven haar ogen en haar flanken waren regelmatig bezweet. De uitslag van de mestproeven was prima: op **No Limit** na had geen van de paarden of pony's

No Limit in de bak

een wormbesmetting. Ook had geen van de dieren zand in de mest. No Limit's mest liet een lichte besmetting met rode bloedworm zien. Daarvoor is hij behandeld met een passende wormspuit. We hebben een kleine wei, maar dankzij het dagelijks ruimen van de mest uit die wei in de zomer voorkomen we wormbesmettingen. De bloedwaarden van Snuitje en Rianne bleken te hoog. Snuitje's medicatie is aangepast. Ze krijgt nu in plaats van 0,5, 1 mg *Pergosafe* – het medicijn voor de ziekte van Cushing - per dag door haar *Subli*. Rianne bleek ook de ziekte van Cushing te hebben. Ze is groter en zwaarder dan Snuitje en is direct op 1 mg *Pergosafe* per dag gezet.

De ziekte van Cushing komt vaak voor bij oude paarden en pony's. Mensen kunnen overigens ook die ziekte krijgen. In de middenkwab van de hypofyse, het orgaan dat de hormonen aanstuurt, groeit een goedaardige tumor. Maar die ontregelt wel de hele hormoonhuishouding. Symptomen zijn o.a. een dikke, lange krullerige vacht, een vacht die lijkt op die van een hond. Het dier krijgt het veel te warm en zweet heel veel.

Maar ook verdikkingen boven de ogen kunnen op de ziekte duiden. Met het medicijn dat de hormonen reguleert kunnen de dieren jaren leven zonder ongemak, maar het geneest de ziekte niet. Karin scheert Snuitje's vacht in de zomer kort en sinds Snuitje haar medicijn krijgt oogt die vacht weer normaal.

Rianne blijft overigens Rianne. Bij het voeren van de kuil kijkt ze me, met haar oren plat en hoofd vooruit gestoken, dreigend aan. Dreigt ook naar No Limit die tegenover haar staat. No Limit staat te ver af om daar indruk op te maken en ik laat me niet intimideren. Maar zodra Rianne haar kuil heeft gegeten is ze allerliefst en vraagt ze om aandacht. Bij het wegvegen voor haar stal van de sprietjes kuil die op de grond vallen, steekt ze haar hoofd over de staldeur en houdt mij staande. Dan moet ik haar manen en rug krabbelen. Rianne gaat 'in trance': haar hoofd steekt ze ver naar boven, ze draait haar hals naar me toe op de plek waar die gekrabbeld moet worden en ze geniet volop. Daar moet ik wel altijd de tijd voor nemen. Wanneer Rianne die te kort vindt omdat ik door wil gaan met vege, houdt ze me opnieuw staande en begint het ritueel opnieuw. En ze bewaakt haar stal. De enige die via de dubbele deur naar de *paddock* naar buiten durft te lopen als Rianne op stal staat is No Limit. Naast **Macho** is hij de enige ruïn waarmee Rianne het kan vinden. Onze feministe blijft onze feministe. Macho doet het prima. Bij het bezoek van de dierenarts in oktober was ze blij verrast hoe goed Macho er nu uit ziet. Prima op gewicht en met een glanzende vacht. Begin dit jaar maakten we ons wekenlang hele grote zorgen om zijn conditie met de ontstoken ogen, maar hij is gelukkig helemaal gezond geworden. 1 Januari 2023 wordt Macho 32 jaar.

Regelmatig, als Macho en Snuitje samen met de merries uit de buitenbak komen, loopt **Snuitje** op een drafje door op het grindpad naast de stallen. Ze duikt met gemak onder het touw door en is een tijdlang zoet met het eten van het gras naast onze parkeerplaats. Ze geniet van haar vrijheid. Loopt weer eens terug via het pad en stapt het verste staldeel in. Voor een bezoekje aan haar grote favoriet: **Sandro**. Sandro houdt van meer merries, zoals Rolinda, die hij net als Snuitje kent van *Manege Molenruiters* waar ze allemaal vandaan komen. Maar op Snuitje is hij echt dol. Samen ze in de bak laten kan niet: hij probeert bovenop haar te klimmen en dat kan niet bij zo'n kleine pony...Als hij op stal staat likt hij haar hoofd en oren en pakt plagerig het riempje van haar halster. Zo kan hij haar een stukje 'meenemen' voor zijn stal. Snuitje piept luid, hinnikt en geniet met volle teugen van die aandacht. Pas als ze uitgeknuffeld is met Sandro loopt ze mee naar haar eigen stal. Kort geleden maakte ze ons even ongerust. Ze at 's avonds haar

Subli amper op. De volgende ochtend at ze helemaal niets...Karin belde de dierenarts. We vermoedden dat haar gebit een probleem was. Dat klopte, er is een kies getrokken, maar ze had ook koliekverschijnselen. Haar darmen rommelden hevig. Na een pijnstillende/ontspannende injectie was *Snuitje* er gelukkig snel bovenop. 's Avonds begroette ze me luid hinnikend toen ik de stal binnenstapte en at ze weer volop. Ook voor **Lizzy** was een dierenartsbezoek nodig. Begin november was onder haar kin een abces zichtbaar waar pus uitkwam. Bij inspectie van haar mond bleek dat er een kies getrokken moest worden. Er is een *swab* genomen van de pus. Omdat het abces op de lymfeknoop bij haar hals zat dacht de dierenarts aan droes....Dat was hevig schrikken. Droes is heel besmettelijk. Een gemene streptococcen infectie die gepaard gaat met hoge koorts. Er vormen zich abscessen in de keel. Die moeten doorbreken voor het dier geneest, maar kunnen tot verstikking leiden. Antibiotica

gebeurt niet, dat vertraagt het rijpingsproces van de abscessen. *Lyndsey*, links: *Lizzy*, rechts: *Rolinda*
In 2015 kreeg Jane, ons derde pensioenpaard, droes en dat heeft ze niet overleefd. Een aantal dagen lang, tot de uitslag van het onderzoek bekend was, nam ik *Lizzy's* temperatuur op.

Die was helemaal normaal. Ze at volop van kuil en *Subli*, gedroeg zich levendig en ze had geen ziekteverschijnselen. Die dagen ging ze alleen met Sandro, haar buurman op stal, de buitenbak in. Haar voerbak werd van haar naam voorzien en alleen zij kreeg daaruit te eten. Maar het is een illusie om te denken dat je zo besmetting voorkomt. Als het droes was, had ze dagen daarvoor met alle andere merries en de pony's buiten in de bak gestaan. Ook net als zij gedronken uit de drinkbakjes buiten...met alle kansen op besmetting. Na vier dagen kwam de uitslag: geen droes! Gelukkig! Wat een opluchting... Vermoedelijk had ze een splinter in haar hals gekregen en is die gaan zweren. *Lizzy* kon weer met *Rolinda*, haar grote vriendin, de pony'tjes en *Rianne* de bak in. Daar dendert ze regelmatig in galop rond. Spelend met *Rolinda*. Aanstekelijk voor *Macho* die dan een stukje mee galoppeert. Daarna maakt hij van vreugde, staande op zijn voorbeentjes, ook nog even een stevige bok©

Onze ruinen, Sandro, No Limit, **Fellow** en **Pomar** doen het prima. *Fellow* staat soms heel rustig met *Pomar* in de buitenbak, een beetje rondstappend. Maar er zijn keren dat hij de geest krijgt....*Cornelia Dijkstra*, ons bestuurslid, die regelmatig de paarden en pony's poetst, schrok een tijdje terug toen *Fellow* zwaar hijgend met schuim op de mond de stal in liep. Gevolgd door *Pomar*, ook al met de tong uit de mond en buiten adem...*Nikki Laamers*, een van onze verzorgsters, kon *Cornelia* gerust stellen. Zij had gezien hoe *Fellow* en *Pomar* als jonge veulens, rondjes galopperend achter elkaar door de bak vlogen...Een en al levenslust. Hoezo oude paarden!?!

links: *Sandro*. Rechts: *Nirvana*

Sandro en **No Limit** gaan samen met **Nirvana** in de paddock. Eerst gaan de ruinen, dan brengen we *Nirvana* naar buiten. Beide heren gaan voor *Nirvana* direct opzij. Zo niet dan maakt *Nirvana* ze duidelijk dat ze aan de kant moeten...In de bak, met alle ruimte die er is, gaat het prima. *Sandro* en *No Limit* spelen bijna continu het ruïnenspelletje. Maar *Nirvana* blijft op afstand. Ze staat in *Jordan's* voormalige stal en een groter contrast is er bijna niet. *Jordan* was een echt paardenpaard. *Nirvana* is 100% een mensenpaard. Ze reageert direct op haar naam, laat zich heel graag aanhalen, likt je hand. Kortom ze is allerliefst. Maar ze mag kiezen. Voor haar geldt hetzelfde als voor ieder van onze dieren: ze mogen het helemaal zelf bepalen. Hoe ze van hun pensioen genieten. Als ze zich er maar goed bij voelen. En dat doen ze allemaal©

Een schenking van een dierenbeschermingsfonds

Op 19 november waren *Cornelia Dijkstra* en ik bij het landelijk Congres van de *Stichting DierenLot* in 's- Hertogenbosch. Ieder jaar een genoeg om naar toe te gaan. Met workshops over allerlei onderwerpen, de mogelijkheid om contact te leggen met andere dierenbeschermingsorganisaties en bezoek aan allerhande standjes. Aan het eind van de dag kregen we net als alle andere Erkende Beneficianten van *DierenLot* een cheque van € 2.000,=! Heel veel dank daarvoor *Stichting DierenLot*.

De eindstand van de Digitale Collecte Dierendag 2022

De eindstand van de collecte was nog hoger dan we dachten: het totaal, met de verdubbelaar van de *Stichting DierenLot*, kwam uit op € 3.290,=! Nogmaals heel veel dank aan ieder die bijdroeg.

Een ontroerende gift

In november kreeg ik een mail van mevrouw Braas dat ze onze stichting graag een schenking wilde doen van € 500,= uit de nalatenschap van Eveline Rosa Kist, haar dochter. Eveline is vorig jaar overleden. Ze werd maar 31 jaar. Eveline hield veel van paarden. Ze reed zelf in een manege en was toen al bezorgd over het lot van manegedieren die een dagje ouder werden. Ze vond dat ze na het harde werken recht hadden op pensioen. De aanleiding voor deze schenking is heel verdrietig, maar zoals mevrouw Braas schreef: "Ik weet zeker dat Eveline blij is met onze bijdrage aan de stichting (als ze meekijkt van boven...)". Onze hele warme dank aan de familie Kist-Braas en aan Eveline Rosa Kist.

Werk in en rond onze stallen

Links: Fellow op de grote kale plek.

Midden: Jody rolt de graszoden uit.

Rechts: Ineke op de rolsteiger.

In de zomer, maar ook in het mooie najaar is er volop gewerkt aan het schoonmaken van boven naar onder van alle stallen. Donateur Diane de Groot, een grote fan van Nirvana, stak meermalen de afsluitdijk over om stallen schoon te poetsen en te schilderen. Ook Wonny de Witte en dochter Lyndsey waren paraat voor klussenwerk. Wim Meijer, onze vaste vrijwilliger, renoveerde het witte hek naar de *paddock*. Ik bracht diverse middagen op de rolsteiger door om balken en plafond in opslagruimte en stallen schoon te boenen en te schilderen. De zomer was prachtig, maar eind augustus werd het veel te droog en zagen we hoe hele graspollen verdorven en er grote kale plekken ontstonden in onze wei. Begin november hebben Jody Steijvers, een van onze verzorgsters en ik, die wei weer op orde gebracht met het leggen van 70 m² graszoden. Voor het doorspuiten van de drainagebuizen onder de *paddock* kregen we het aanbod van **Zuidema's Rioleringswerken in Paesens** om dat werk voor ons goede doel gratis uit te voeren! Mochten we een ander rioleringsprobleem hebben: dan kunnen we ook in de toekomst kosteloos een beroep op het bedrijf doen. Heel veel dank aan Zuidema hiervoor!

Indoor Friesland

Ons stalletje.

Karin en Cornelia in onze stand

Het aanbod van *Indoor Friesland* om kosteloos een standje te bemensen tijdens het evenement in oktober namen we heel graag aan. Het was geweldig om dit paardrijdfestijn weer mee te maken. Voor het eerst in meer dan 10 jaar kon *Indoor Friesland* weer georganiseerd worden. Karin Engelman, Cornelia Dijkstra en ik bemensten de stand. We legden volop contacten, er

werden giften gedaan in ons speciale 'stalletje', een mini-paardenstal en we wonnen een aantal donateurs. Voor de organisatie van *Indoor Friesland*: nogmaals wat fijn dat we er bij mochten zijn!

De datum van de NL Doet Dag in 2023

Voor ieder die volgend jaar mee wil doen: noteer alvast in je agenda **zaterdag 11 maart 2023**. Van **11.00 tot 17.00 uur** gaan we weer volop aan de slag met werk in en rond onze stallen.

Veel dank aan jullie allen en een uitnodiging.

Het hele goede leven, die dikverdiende oude dag voor onze manegedieren, is echt alleen maar mogelijk dank zij jullie steun. Jullie, donateurs en dierenbeschermingsfondsen, bekostigen met zijn allen hun pensioen. Bij deze héél veel dank aan jullie allemaal. En onze dank aan de vrijwilligers die altijd klaar staan: Gerard Nielsen, die na zijn pensioen in maart dit jaar als hoefsmid is opgevolgd door Fred Emmerig. Wim Meijer die week in, week uit, iedere klus en reparatie uitvoert. Wim van Rink die al vanaf de oprichting van de stichting de Nieuwsbrieven opmaakt en de site bijwerkt. CopyService Leeuwarden die gratis de brieven uitprint. Jan Roorda, onze financieel adviseur. En popzender *Waterstad FM* die ook dit jaar drie weken lang tot Sinterklaas onze commercial "En rij toch niet stilletjes ons stalletje voorbij..." kosteloos uitzond. Maar natuurlijk ook dank aan alle m/v's die week in week uit onze paarden en pony's met veel liefde verzorgen. Met extra dank aan bestuurslid Karin Engelman die naast dat werk de kledingactie en de verkoop van tweedehands paardenspullen regelt.

Wie op **eerste kerstdag zondag 25 december op bezoek wil komen: je bent vanaf 15.30 uur van harte welkom**. Mail even of je komt en met hoeveel personen. Wij zorgen voor warme chocolademelk en appeltaart (die lekkere met in rum geweekte rozijnen©). Kleed je wel warm! Voor allemaal: fijne sfeervolle feestdagen en een heel goed en bovenal gezond 2023 toegewenst.

*Links: Fellow met eigen kerstkransje Midden: Pomar met kerstboompje Rechts: doorkijk in de stal.
Er zijn ook nog een kerstboom en kerstkransen op wand en deuren. Méér kerst kan het bijna niet worden! ☺*

De volgende Nieuwsbrief

De volgende Nieuwsbrief is er eind maart 2023. Met alles over onze dieren, het verslag van de NL Doet Dag. De financiële verantwoording over 2022 en natuurlijk alle verdere nieuws.

Met vriendelijke groet,
Ineke de Groot

Stichting Opvang Oude Manegepaarden en -Pony's in Friesland.

Frans van Mierisstraat 37, 8932 KR Leeuwarden. Inschr.nr. KvK: 01107267.

Rekeningnummer: Triodos Bank. IBAN NL87 TRIO 0390 2118 18

www.pensioenpaard.nl. e-mail: info@pensioenpaard.nl. Tel. 058 – 2 12 45 25